

unter Hinterlassung einer weissen, stark alkalisch reagirenden Asche. An angesäuertes Wasser gab das Pulver beim Kochen damit nur Spuren von organischer Substanz, sowie Kalisalze und Phosphorsäure ab. Die Untersuchung auf Mineralsubstanzen ergab als in dem Pulver enthalten: Eisen, Kalk, Magnesia, Kali, Spuren von Natron, Kohlensäure, Phosphorsäure, ausserdem mechanisch beigemischt etwas Sand. Giftige Metallverbindungen fehlen. Nach diesem Befund ist es sehr wahrscheinlich, dass das Mittel gegen Schlangengift nichts andres ist, als eine beliebige, durch Sand verunreinigte vegetabilische Kohle”.

Prof. Joest besloot toen proeven te doen met levende dieren.

..... „Prof. Dr. Gustav Fritsch hatte die grosze Güte, die Impfung der Tiere im physiologischen Institut hier genau den van Tolschen Anordnungen gemäsz vorzunehmen”.

Een marmotje en een groot konijn werden hiervoor gebruikt. Aan de dieren werd een deel van het middel van Van Tol met brandewijn ingegeven. Vijf dagen daarna werd het ingeënte konijn in een glazen kooi gebracht waarin twee ratelslangen, een kleine en een waarschijnlijk vijf voet lange. Tevens werd een tamelijk groote niet-ingeënte marmot in de kooi gebracht, ten einde te kunnen constateeren of — volgens Van Tol's theorie — de slangen van tegenzin tegen het ingeënte konijn zouden doen blijken en de niet-ingeënte marmot aanvallen. De slangen waren in een week niet gevoederd. Een tijdlang namen de dieren geen notitie van elkaar, tot de slang plotseling bliksemsnel eerst het ingeënte konijn en bijna in hetzelfde oogenblik de marmot beet. Het konijn was licht aan het oor, de marmot aan den buik gebeten.

Na een minuut begonnen de bewegingen van beide dieren langzamer te worden; eerst trad een duidelijk waarneembare verlamming der achterpooten in, spoedig daarop ook van de voorpooten. Onder sterk, krampachtig beven waren beide dieren in vijf minuten dood.

Het ingeënte marmotje werd in een kooi gebracht waarin twee andere vergiftige slangen (*Echidna arietans*) waren. Beide slangen beten het marmotje, dat onder dezelfde verschijnselen als hierboven beschreven, zes minuten na den beet stierf.

Prof. Joest concludeert: